

[Lysholt Hansen.]

gjort, at måske ikke alle de bøger er blevet anmeldt, som burde blive anmeldt.

Jeg vil altså bare understrege, at der er ingen penge af offentlige midler af nogen art i dette foretagende, og jeg kan tilføje, at vi har besluttet i bestyrelsen allerede ved det første møde — og det var 1. april, det blev et selvstændigt foretagende — at tage op til bedømmelse, om de kriterier, vi bruger, er de rigtige.

Ministeren for kulturelle anliggender (Niels Matthiasen): Jeg kan oplyse hr. Skovmand om, at det udvalg, der skal behandle bøgernes stilling i Danmark, blev nedsat for ca. 1 år siden; det skal behandle vilkårene for produktionen, distributionen og brugen af bøger i Danmark, altså et ret omfattende arbejde. Jeg har imidlertid indtryk af, at man er ved at nærme sig det tidspunkt, hvor vi kan forvente en betænkning; den vil formentlig komme engang i løbet af efteråret.

Skovmand: Jeg blev glædeligt overrasket over, at udvalget er i stand til at arbejde så hurtigt; det er jo en ret imponerende fart i forhold til det tidspunkt, det er blevet nedsat på, og det betyder selvfølgelig, at så kan der blive mulighed for at tage sagen op til den tid.

Jeg vil dog gerne bede ministeren i sine almindelige overvejelser af, hvilken bibliotekspolitik man skal føre, at have dette med i tankerne, for det, hr. Lysholt Hansen sagde, er jo fuldstændigt korrekt: man kan ikke forvente af en institution, der arbejder uden nogen form for støtte, at den kan lade være med at tage merkantile hensyn. Men spørgsmålet er, om man i en sektor, hvor den offentlige støtte alligevel løber op i meget store beløb, ikke gør klogt i at overveje, om det er rimeligt, at man netop på dette lille område ikke skal yde støtte måske fremfor på andre områder.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Moses Olsen* til ministeren for Grønland:

„Hvorledes har man i forbindelse med minelovgivningen, udnyttelseskoncessioner m. v. tænkt sig at sikre den lokale fastboende grønlandske befolknings rettigheder,

og hvordan og af hvem skal det afgøres, hvornår der er tale om lokale rettigheder?“
(Spm. nr. 228).

Skriftlig begrundelse.

Læser man „koncessionen til efterforskning og udnyttelse af visse mineralske råstoffer i et område ved Umanak“ igennem, er det yderst vanskeligt at få øje på nogen definition af ovenfor nævnte rettigheder. Eksempelvis har koncessionshaveren som led i sin efterforsknings- og udnyttelsesvirksomhed ret til at udnytte vandløb, indsøer og andre vandforekomster i koncessionsområdet. Som den sidste sætning i § 1 hedder det: „En betingelse herfor er dog, at ældre, bestående rettigheder ikke er til hinder herfor“.

Det er i høj grad i lokalbefolkningens interesse at få klarhed over, hvad myndighederne hidtil har betragtet som den lokale fastboende grønlandske befolknings interesser, samt i givet fald, hvilke foranstaltninger man vil kunne gribe til for at beskytte disse rettigheder.

Ministeren for Grønland (Knud Hertling): Den gældende minelov for Grønland forudsætter tilstedeværelsen af private brugsrettigheder, det være sig til byggegrunde, græsningsarealer, fiske- eller fangstpladser for den lokale fastboende befolkning, og der ydes beskyttelse for disse rettigheder. Meddelelsen af tilladelse til koncession skal således ske med respekt af bestående brugsrettigheder. Udøves virksomhed på en måde, der efter ministerens skøn frembyder fare for anden mands ejendom, kan det pålægges bevillingshaveren at indstille virksomheden helt eller delvis, indtil forholdet er afhjulpet. Nødvendiggør en minevirksomheds drift indgreb i andre tilhørende rettigheder, kan dette kun ske ved ekspropriation og i så fald kun mod fuld erstatning.

Dette er, hvad der allerede er nedfældet i den gældende lov, som jeg anser for fyldestgørende på dette punkt. Der har jo hidtil efter mineloven kun kunnet meddeles den ene udnyttelseskoncession, der er nævnt i begrundelsen for det stillede spørgsmål. På det begrænsede afsides beliggende område, som denne koncession omfatter, har der ikke været tale om nogen lokale rettigheder, der tilsidesættes ved minevirksomheden.